

OFFICIEEL GEDEELTE.

PUBLIKATIE.

VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

By Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië,
in Rade.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen,
Salut! doet te weten:

Hoewel de laatste uit Europa ontvangene berigten, de hoop hebben verlevendigd, dat de Goddelijke Voorzienigheid een stoorling van den algemeenen vrede genadiglijk verhoeden zal, en dat een eervol herstel der goede verstandhouding tusschen Nederland en deszelfs bondgenooten en nabaren, het gevolg zal zijn van de wijze en staatsmatige maatregelen van Zijne Majesteit den Koning, hebben die berigten evenwel bevestigd, dat de Nederlandsche scheepvaart, van den kant van Groot-Brittannië en Frankrijk, aan tijdelijke helemmeringen is onderworpen geworden.

In dezen staat van zaken, is het aan de Hooge Regering dezer landen, oorbaar voorgekomen, om, zoo veel dit van haar afhangt, door eenen openlijken maatregel, de Nederlandsche scheepvaart en handel te belemmen voor de verliezen, die uit deze helemmeringen zouden kunnen ontstaan.

Aan alle autoriteiten in Nederlandsch-Indië, wordt mitsdien gelast, zoo als hun gelast wordt bij deze, om, tot wederopzeggens toe, geene uitklaringen te verlenen, aan welke ook, van de Nederlandsche Vrijhandel, en bestemd naar den kant van Azië, Afrika, maar om, tot dat zij anders zullen zijn gemachtigd, zich, in het verlenen van uitklaringen aan Nederlandsche schepen, te bepalen tot dezulke die bestemd zijn naar de havens van Azia, Afrika en Amerika, met welke havens de bestaande gemeenschap mitsdien ongehinderd zal kunnen worden voortgezet.

En op dat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze worden geaffigeerd en gepubliceerd op de gewone wijze, en voorts worden geinsereerd in de Javasche Courant en in het Staatsblad van Nederlandsch-Indië.

Gegeven te Buitenzorg den 8sten Mei 1833.

J. VAN DEN BOSCH.

Ter ordonnantie van den Gouverneur
Generaal in Rade.

De Algemeene Secretaris,

J. VAN SCHOOR.

EXTRACT uit het Register der Resolutien van den
Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië,
in Rade.

Pondox Groot, den 30sten april 1833. (No. 4.)

Gelesen enz.

Is goedgevonden en verstaan:

Te bepalen, dat voortaan alle geneeskundige certificaten, ten behoeve van personen in dienst van den lande, zullen moeten worden afgegeven onder presentatie van eede.

En zal deze resolutie in het Staatsblad en in de Javasche Courant worden geinsereerd.

Accordeert met voorschreven register.

De Adjunct Secretaris der Indische Regering,

VAN OLPEN.

Het heeft Z. M. den Koning behaagd, bij besluit van den 13den november II. no. 77, te benoemen, tot Ridders der Militaire Willems Orde van de 4de klasse, den Kapitein P. C. G. Guijot, adjudant van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal, benevens den 2den Luitenant van het 7de Bataillon Infanterie, J. W. D. Kobold; alsmede tot Ridders der Orde van den Nederlandschen Leeuw, de Heeren B. J. Elias, Resident van Cheribon, W. De Vogel, Resident van Japara en Joana, J. F. De Bruijn Prince, Resident van Bezoekie en Banjoewangie, C. F. E. Praetorius, Resident van Palembang, J. M. van Bensechem, President van den Raad van Justitie te Batavia, A. V. Michiels, Luitenant Kolonel, adjudant van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal, en H. S. van Son, gewezen Resident van Palembang, thans met verlof in Nederland.

Door Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal in Rade zijn

BENOEMD:

Tot Directeur van 's Lands Producten en Civile Magazijnen, de heer J. van der Vinne, Resident van Batavia, en zulks in plaats van den heer J. C. Reijns, die van de waarneming dier directie, eervol is ontslagen.

Tot Resident van Batavia, de heer R. C. van Catteburch, lid van de algemeene Rekenkamer.

Tot waarnemend lid van de algemeene Rekenkamer, de gepensioneerde Kolonel, chef der militaire administratie, J. W. De Starler.

Tot waarnemend lid der Batavische weeskamer, de heer N. P. van Benschoten.

Tot assistent Resident van Djakjoharta, de heer W. A. Keuchenias, aan wien krachtens een Koninklijk rescript, het radicaal van ambtenaar is geschonken.

Tot Inspecteur over de zijde kultuur, de heer P. Diard, dirigerend lid der commissie voor het natuurkundig onderzoek.

Tot Kontrôleur der derde klasse, bij de indigo kultuur, de adjunct Inspecteur dier kultuur J. O'Connor.

Tot Kontrôleur bij de tabaks kultuur, de derde kommies der tweede klasse, bij het Residentie kantoor te Krawang, W. K. van der Eb, en

Tot boekhouder bij 's Lands equipage werf te Soerabaya, de klerk bij gemelde werf A. Kouthoofd.

IN-OFFICIEEL GEDEELTE.

BATAVIA, 8 Mei 1833.

BELEG DER CITADEL VAN ANTWERPEN.

(Vervolg.)

Wij laten alsnu hieronder volgen de voornaamste berigten uit de Belgische en Fransche dagbladen, in de vaderlandsche couranten vervat, nopens de operation tegen de citadel, gedurende de eerste helft van december; over welk tijdvak, onze lezers met de officieele verslagen van den Generaal Chassé bekend zijn. Onder eerstgemelde tijdingen bevindt zich een, uit de rapporten van den Maarschalk Gérard, getrokken bericht, hetwelk in den Parijsschen Moniteur van 5 december, onder het opschrift: *Ministerie van Oorlog* voorkomt, en waarin het opmerkelijk is, dat erkend wordt, dat de eerste werken tegen de citadel, gedurende den nacht

van den 29sten op den 30sten november, bij verrassing, en vóór dat de Generaal *Chassé* door den Maarschalk van zijne zending en ontwerp verwittigd was, aangelegd zijn. Gemeld berigt luidt aldus:

» De loopgraven van het kasteel van Antwerpen zijn in de nacht van 29 tot 30 november met het beste gevolg geopend geworden. Ondanks eenen aanhoudenden stortregen waren de troepen, voor het aanbreken van den dag, volkomen gedekt in de eerste parallel, die eene uitgestrektheid van 1800 meters (Ned. ellen) heeft, alsmede in de achterwaarts leidende grachten.

» De Hertog van Orleans, die met de voorhoede te Brasschaet was, vertrok den 29sten des namiddags ten 5 ure van daar om het bevel over de troepen op zich te nemen, die den arbeid aan de loopgraven moesten verrigten. Ten zes ure waren reeds 5400 werkers onder zijne bevelen verdeeld over de drie punten, van waar de genie de werken van aanval deed beginnen. Zij werden beschermd door negen keur-kompagnien, en ondersteund door de drie brigaden van Zoepfel, Rapatel en d'Hincourt, die in reserve geplaatst waren. Onder begunstiging van eenen duisteren en regenachtigen nacht, gedurende welken de Hertog van Orleans met den Maarschalk Gerard en den Generaal Haxo eenen togt van vierdehalf uren deed, heeft men de werkzaamheden voor den vijand kunnen verbergen, en eerst in den morgenstond heeft hij de vorderingen der onzen bespeurd. Des morgens heeft de Hertog op nieuw de geheele linie bezocht om eene uitdeeling van brood aan de troepen te laten doen.

» Het materieel voor het beleg, hetwelk den 23sten op veertien vaartuigen te Boom was aangebragt, was den 28sten geheel ontscheept. Tusschen Boom en Antwerpen, te Wilryck werd een groot depot gevestigd; twee kleinere werden op 2500 meters afstands van de sterkte opgerigt, om de batterijen ter regter en linker zijde te voorzien.

» Gedurende de ontscheping van het materieel, vervaardigden de kanonniërs, bijgestaan door eenige manschappen der infanterie, omstreeks 5000 schanskorven, alsmede de rijsbossen en verdere benodigdheden, die men had mogen verwachten bij de aankomst van het leger voor Antwerpen reeds gereed te zullen vinden.

» Den 30sten, ten 3 ure in den morgen, waren de werkzaamheden aan de loopgraven reeds zeer ver gevorderd; en werd onmiddellijk met het afsteken en aanleggen der batterijen begonnen, en daaraan gedurende den dag voortgewerkt. Van den kant der citadel werd in den beginne niets daartegen ondernomen; zij opende haar vuur eerst op den middag. Ondanks de moeilijkheden die het slechte weder en de gesteldheid van den grond, vooral aan den kant der rivier, opleverden, werden de werkzaamheden van dien dag door het vuur des vijands in geen deele belet of vertraagd. Reeds in den avond van den 30sten waren bijna alle de batterijen opgerigt, en in den nacht op den 1sten konden de schietgaten geopend worden. De kanonniërs en sappeurs hebben zich voortreffelijk gekweten; hun ijver om de werken te voltooien kan niet genoeg geprezen worden. Met het aanbreken van den dag heeft men de beddingen en de kruidmagazijnen vervaardigd, en de projectielen naar de batterijen gebragt. Alleen aan de linkerzijde heeft het werk niet dadelijk voltooid kunnen worden, uit hoofde van de moeilijkheden des terreins, die men echter spoedig hoopt te overwinnen.

» Het vuur des vijands heeft in onze loopgraven en batterijen hoegenaamd geene schade aangerigt, maar de kwartiermeester en een kanonniër van het 11de regiment, die zich een oogenblik op eene ongedekte plaats bevonden, zijn door denzelfden kogel neergeveld; nog een ander kanonniër van het 11de en twee sappeurs van het 1ste regiment der genie zijn gesneuveld.

De Belgische bladen tot den 2den, houden in, dat de buitengewoon hevige regen en wind, aan de Fransche werklieden en soldaten, die zich in de loopgraven bevonden, den arbeid buitengewoon moeilijk had gemaakt; dat de stukken geschut, die naar de batterijen werden gevoerd, hier en daar in den modder waren blijven steken, en zelfs sommige stukken verzonken waren, niettegenstaande men den weg met rijsbossen en eikenhouten deelen had bevloerd; en dat ten ge-

volge van een en ander de batterijen der Franschen niet voor in den ochtend van den 3den op het vuur van het kasteel zouden kunnen antwoorden. De bovenvermelde moeilijkheden waren natuurlijk het grootst aan de linkerflank van de werken der Franschen, waar naar den kant van Kiel de grond lager wordt. Aan de regterflank, alwaar deze werken tegen de lunette Montbello steunen en de grond hooger is, ging de arbeid voorspoediger. Die lunette was ofschoon tot de vestingwerken der stad Antwerpen behoorende, thans door de Franschen tegen het kasteel gewapend. Zij voerde in de rij der tien batterijen, die op de parallel werden aangelegd, het eerste nummer, en daar men deze sterkte bijzonder ook als wapenplaats wilde bezigen, was een goede voorraad kogels, bommen en buskruid daarheen gebragt.

» De nacht is zeer moeilijk geweest, zegt een brief uit Berchem van den 2den, die door de Brusselsche *Emancipation*, wordt medegedeeld, » het weder was onbegrijpelijk slecht, en men kan zich geen denkbeeld vormen van de vermoeijenissen, waaraan onze soldaten zijn blootgesteld geweest. Zij hebben eenige malen hunnen arbeid moeten staken; doch desniettemin zijn de meeste batterijen gereed en zal men weldra de stukken daarop kunnen plaatsen. Weinige uren geleden is eene bom uit het kasteel in de batterij, die het naast aan den tuin van de sociëteit de Harmonie ligt, gevallen. Een kanonniër is daardoor gedood.

» De arbeid aan de batterijen wordt thans (des namiddags ten twee ure) voortgezet, maar met overgrootte moeite. Onbegrijpelijk is het, hoe voor menschen en paarden zulk eene inspanning van krachten op den duur mogelijk is.

» Dezen nacht zijn, in weervil van het ongunstige weder, de 25ste en 18de regimenten van linie en het 19de ligte infanterie, aan de regterzijde van het dorp Berchem, in het open veld gelegerd geweest. Aan dien-zelfden kant bevond zich eene batterij houwitsers, die op affuiten gelegd waren, en waarvoor de paarden gereed stonden. Van oogenblik tot oogenblik verwachten de manschappen bevelen om op te breken. Het was onmogelijk hen in het dorp Berchem, dat geheel met soldaten vervuld is, onder dak te brengen.

» In den nacht hebben wij (de Franschen) eenige kleinere huizen, die de werking onzer batterijen konden belemmeren, in de lucht doen springen.

» Er zijn reeds eenige zieken in het hospitaal te Boom. Zij behooren vooral tot de (in Vlaanderen gelegerde) divisie van den Generaal Sebastiani.

Het volgende berigt wegens het gebeurde voor en bij het kasteel van Antwerpen, is uit een dagblad dier stad overgenomen, en blijkbaar in den namiddag van den 3den December geschreven.

» Het geschut der citadel heeft zich Zaterdag-avond en een groot gedeelte van den nacht bij tusschenpoozen doen hooren. Sedert gisteren ochtend (den 2den) is het vuur veel levendiger. De vijand brandt niet enkel bij herhaling het grof geschut los, maar maakt ook van dubbelbaken gebruik. Het knetteren van het geweervuur vermengt zich dus van tijd tot tijd met het gebulder van het kanon.

» De bezetting heeft reeds verscheiden uitvallen gedaan. Zaterdag heeft zij onder Kiel twee huizen verbrand, die aan de werking van haar geschut in den weg stonden.

» Zondag, tegen half elf ure voor den middag, volgden de kanonschoten elkander met snelheid op, en hoorde men een levendig geweervuur. Er werd een nieuwe uitval gedaan. Een oogenblik liep het gerucht, dat de Hollanders, die zich buiten de vesting gewaagd hadden, krijgsgevangen waren gemaakt. Later vernamen men, dat de belegeraars zich slechts van eenen sergeant-majoor [die volgens andere berigten gekwetst was geworden] hadden meester gemaakt. Hij is naar Borgerhout gevoerd, en droeg de medaille van veeljarige dienst en het metalen kruis.

» Bij dezen laatsten uitval zijn van weerszijden 5 of 6 man buiten gevecht gesteld.

» Tot nu toe (en dus tot den namiddag van den 3den), hebben de Franschen het vuur uit het kasteel niet beantwoord. Bij het zien der echt-Fransche drift, waarmede de eerste werken werden aangelegd, alsmede van de opgeruimdheid der werklieden, wier ijver geen oogenblik verflauwde, was men algemeen

van gevoelen, dat de batterijen reeds gisteren voltooid en gewapend zouden zijn. Dit is het geval niet geweest; maar men kan zulks alleen aan de moeilijkheden, die uit het jaargetijde voortvloeijen, toeschrijven. De onophoudelijke regens hebben den voortgang der werken zeer belemmerd. De soldaten staan tot hunne knieën in het water en den modder, en gisteren avond was slechts een gedeelte der batterijen in staat, om derzelve vuur te openen. Men denkt thans, dat zij dit heden, of uiterlijk morgen, allen zullen zijn. De Maarschalk staat er op, dat uit alle de batterijen gelijkelijk vuur gegeven worde. Zij bevinden zich op eenen afstand van omstreeks 300 meters (Ned. ellen) van het kasteel.

» Het ongunstige jaargetijde belemmert niet enkel de belegeringswerken, maar begint ook eenen nadeeligen invloed op de gezondheid der daartoe gebruikte soldaten uit te oefenen. Reeds ontmoet men bij Berchem en bij Borgerhout eenige karren, waarmede manschappen, die door de koorts zijn aangetast, vervoerd worden."

Uit St. Nicolaas wordt van den 1sten gemeld, dat een groot gedeelte van de divisie Sebastiani destijds bezig was, om over de gierbrug die bij Burght was aangelegd, de Schelde over te steken. Men hield het daar geenszins voor waarschijnlijk, dat de Franschen de forten op den linkeroever van de Schelde, die allen of meerendeels door overstromingen gedekt zijn, zouden aantasten.

De Brusselsche *Emancipation*, die achtervolgelijk berigten wegens het beleg van het kasteel van Antwerpen heeft opgenomen, waarin gezegd werd, dat de belegeraars het vuur der onzen in acht, of ten minste in acht en veertig uren tot zwijgen zouden brengen, alsmede dat de kogel, welke in den ochtend van den 5den eene batterij heeft getroffen, waarin de Hertog van Nemours zich bevond, wel een der laatsten zou zijn, die uit het kasteel zou worden afgeschoten, behelst later het volgend hoogst-merkwaardig bericht, den 7den december, des avonds, uit het Fransche hoofdkwartier te Berchem geschreven.

» Sedert zes en dertig uren wordt de verdediging der citadel van eenen zeer ernstigen aard. De geringe wederstand, welken het aanleggen onzer werken ontmoet had, de slaphed van het eerste vuur der belegerden, en de snelheid, waarmede sommige hunner stukken op de wallen gedemonteerd waren, maken de verandering in hun stelsel van verdediging des te gevoeliger.

» Gisteren avond tegen vijf ure, toen het duister begon te worden, hebben drie of vier kompagnien uit de citadel eenen uitval gedaan, en een wel onderhouden vuur tegen onze werkers gerigt. Dezen ochtend is op nieuw een geweervuur uit de lunette St. Laurent begonnen, die steeds door de belegerden bezet wordt. Dat geweervuur heeft bijna den geheelen dag aangehouden en ons zeer belemmerd. Men ziet de soldaten op bepaalde tijdstippen de borstweringen naderen, hun geweer afschieten en zich in goede orde verwijderen.

» Te gelijker tijd maken de belegerden veel gebruik van batterijen mortieren, die meer achterwaarts zijn geplaatst, en door ons moeilijk kunnen getroffen worden. Zij werpen daaruit een groot aantal bommen, die over het algemeen zeer juist worden afgeschoten, en bijna allen in onze batterijen vallen. Van tijd tot tijd schieten zij tevens met schroot uit de vernielde schietgaten hunner werken. Men veronderstelt, dat zij met vaardigheid kleinere stukken aanvoeren, en na twee of drie schoten daarmede gedaan te hebben, die terughalen.

» Men gevoelt, dat bij zulk eenen staat van zaken, de soldaten der genie, die onder het geweervuur der citadel arbeiden, voorzorgen moeten nemen, welke onze vorderingen, die bij den aanvang van het beleg zoo snel waren, tegenhouden.

» Deze verandering in het verdedigings-stelsel des Generaals Chassé, doet in het leger genoeg, hetwelk, moet, geene al te gemakkelijke overwinning wenscht. De moeilijkheden wekken den moed op. Men verin de eerste dagen, uit de hoop, die zij ongetwijfeld koesteren van ons, door overmaat van vertrouwen, eenen misslag te doen begaan. Zij hebben zich bedrogen; de grootste behoedzaamheid is zoo wel bij den

aanvang, als bij de voortzetting der werken in acht genomen.

» De genie en artillerie, die sedert twee dagen aan het geweervuur uit de citadel is blootgesteld, heeft geleden. Zes officieren dier beide wapenen zijn ligter of zwaarder gekwetst. Ik heb u reeds van den bataillons-overste der genie, Morlet, een braaf officier, die altijd aan het hoofd der werkers was, gesproken. Hij is op dien gevaarvollen post gekwetst. Men hoopt, niet in de noodzakelijkheid te zullen zijn, om hem zijn been af te zetten, en dezen bekwamen officier te behouden.

» Sedert gisteren bezetten wij de contregarde (bij de lunette Montebello). De werken der genie worden daar, te midden van eene hagelbui van kogels, bommen en grenaten, waarmede de belegerden onze arbeiders bestoken, voortgezet. Een logement zal weldra in dat werk voltooid zijn, op eenen afstand van 80 meters (Ned. ellen) van de escarpe van het bastion Toledo, waartegen thans onze voornaamste pogingen gerigt zijn.

» De nacht verschaft aan onze werkers geene rust meer en de General *Haxo* verwenscht den manschijn, die onze werkers bijna nog meer aan gevaren bloot stelt, dan de heldere dag. Niets heeft intusschen tot nu toe de berekeningen van dien bekwamen officier doen falen. Wij zijn aan die berekeningen zelfs vier en twintig uren vooruit; maar de manschijn kan ons dit voordeel doen verliezen.

» Van onzen kant laten wij aan de belegerden geene rust. Meer dan eenmal is er in hunne gebouwen brand ontstaan. Een hunner caissons is in de lucht gesprongen en in een magazijn met bommen heeft eene uitbarsting plaats gehad (?) die veel wanorde bij hen moet verwekt hebben.

De Belgische bladen van den 16den December behelzen de tijding, dat de lunette St. Laurent, in den morgen van den 14den door de Franschen stormenderhand is vermeesterd.

Regtstreeksche tijdingen deswege zijn bij ons (te 's Hage) niet ontvangen; men bepaalt zich dus tot de overneming van den volgenden brief uit Antwerpen, door het Amsterdamsche Handelsblad medegedeeld, en van eenige berigten uit de Brusselsche bladen, zonder voor de nauwkeurigheid der bijzonderheden, in het een zoo min als in het andere, te kunnen instaan.

» ANTWERPEN, 14 December, des middags twaalf ure.

Sedert mijnen vorigen van gisteren, zijn wij hier door het zwaar kanongebulder, dat van gisteren avond, den geheelen nacht door, tot op dit oogenblik steeds voortduurt, als ware het geheel verdoofd. Er wordt gevochten met eene hardnekkigheid en verbittering die alle verbeelding te boven gaat. U bijzonderheden te melden is onmogelijk, daar men in een en hetzelfde oogenblik duizenderlei verwarde geruchten onder elkander hoort verspreiden. Men wil weten dat de Franschen heden nacht ten twee ure, na een moorddadig gevecht, waarbij onbegrijpelijk vele Franschen moeten weggevaardigd zijn, zich van de Lunette St. Laurent hebben meester gemaakt, waarbij slechts een gering getal Hollanders zouden krijgsgevangen gemaakt zijn. De citadel schiet nu de lunette tot gruis, zoo dat dezelve den Franschen van hoegenaamd geen nut meer kan zijn. De eigenlijke belegering der citadel moet nu eerst eenen aanvang nemen, en de Franschen kunnen na de overgrootste offering van manschap welke hun dit kleine onbeduidende punt heeft gekost, afmeten, welke krachten zij nog te ontwikkelen hebben, en hoe zij nog duizende hunner manschappen zullen moeten ter slagbank voeren, voor en aler zij een voet op de citadel zullen zetten. De geheele stad is getroffen over de heldhaftige verdediging der citadel, en men verwenscht de belegeraars, die door hunne onregtvaardige aanranding het Hollandsch heldenbloed doen stroomen.

In de *Emancipation* leest men, behoudens eenige verkortingen, het volgende verhaal:

» Sedert heden (14 December) 's morgens ten vijf ure, zijn wij in het bezit der lunette St. Laurent. Dit is eene belangrijke gebeurtenis, vermits wij daardoor een grooten steun voor het verder beleg erlangen, en de moed onzer soldaten aangegroeid is, terwijl de belegerden daardoor ontmoedigd moeten worden.

» Toen de sappe tot aan de gracht der lunette was

voortgezet, boden zich drie middelen aan, om die sterkte te vermeesteren. Een aanval met storm door de keel, zoude de belegeraars bijna zeker aan een ontzettend verlies blootgesteld hebben. Met het schieten eener bres door de artillerie, zoude veel tijd zijn verloren gegaan. Het derde middel, waartoe de Generaal Haxo het meest overhelde, en hetgeen met de geheele inrigting van het beleg het best overeenkwam, was te beproeven, om in de flanken zelve der lunette eene mijn te doen springen.

»Dit plan werd aangenomen en met den besten uitslag uitgevoerd.

»Op den 10den was onder de blinding bij de gracht een vlot vervaardigd geworden. Gedurende den nacht gingen veertien werkers der genie, onder geleide van een officier, over de gracht der lunette, en begonnen aan derzelve flanken op de linkerzijde te werken, zonder echter ondanks eenen aanhoudenden arbeid van vijf uren, en de aanwending van alle mogelijke kunstmiddelen, meer dan twee steenen te kunnen losmaken.

»De moeilijkheden die zij ondervonden hadden, waren zoo groot, dat er den 11den beraadslaagd werd, of men niet tot het langzamer maar zekerder werkend middel van het schieten eener bres zoude terugkeeren, maar de Generaal Haxo wilde het eenmaal aangenomen plan voortzetten, en in den avond van den 11den gingen de werkers der genie op nieuw over de gracht, zonder bespeurd te worden door de bezetting der citadel, welker vuur, door een gelukkig toeval de gracht der lunette niet bestrijkt, die alleen door een der werken van de stad bestreken wordt.

»Bovendien werd er in dien nacht, om de aandacht der belegerden af te wenden, een allerhevigst vuur tegen de citadel gemaakt, waarvan men zich een denkbeeld zal kunnen maken, wanneer men verneemt, dat er in den nacht van den 10 op den 11den zeven en zeventig duizend schoten gedaan zijn.

»Na een onvermoeiden arbeid van verscheiden uren en door het aanwenden van petardes slaagde men er eindelijk in, het steenen bekleedsel en eene dikke laag cement te doorboren. Kort daarop was er eene opening uitgehold, waarin de mineurs zich begaven. Den 13den hadden zij ter diepte van ongeveer dertig voeten onder de grondvlakte der lunette eenen gang voltooid, in de gedaante van eene T, en de drie kamers der mijn waren gereed gemaakt in het bovenste gedeelte der T.

»Gisteren avond werd elke dezer kamers met 500 kilogrammen (Ned. ponden) buskruid geladen, en de nacht werd besteed om de uitgeholde ruimte met zandzakken dicht te maken.

»Men had berekend, dat de schok der uitbarsting een deel der gracht moest toewerpen. In het overige gedeelte werden bij voorraad rijssbossen geworpen, om den overgang terstond na de uitbarsting der mijn gemakkelijk te maken. De loopgraven nabij de gracht waren bovendien met rijssbossen aangevuld, om die des noods terstond bij de hand te hebben.

»Tegen 4 ure in den morgen was alles gereed; de mijn werd aangestoken; de soldaten trokken zich naar de tweede parallel terug, en kort daarop kondigde eene uitbarsting aan dat de bres voltooid was. Eene tweede uitbarsting werd veroorzaakt door het springen van een klein magazijn van grenaten.

»De schok was hevig geweest. Het water was tot in den bedekten weg gedreven, en had de bij voorraad in de gracht geworpen rijssbossen uit hun verband gerukt. Dit werd echter spoedig hersteld en binnen een half uur was er een veilige weg tot aan de bres daargesteld.

»Intusschen bleek het uit het aanhoudend geweervuur uit de Lunette, dat dezelve nog geenszins verlaten was. De keurkompagnien van het 65ste regiment van linie kregen dus bevel, om de sterkte van twee zijden, door de bres en door de keel, aan te tasten.

»Dit bevel werd met kloekmoedigheid uitgevoerd. De kapitein Bonelli en de luitenant Duverger drongen met hunne manschappen door de bres en ontwikkelden zich op de helling, terwijl eene kompagnie grenadiers door de keel binnendrong. Men ontmoette een hondertal Hollanders, die zich aanvankelijk met de bajonet te weer stelden, doch zich eindelijk overgaven. Daar er van de kompagnie van den luitenant Duverger dien nacht acht manschappen buiten gevecht gesteld waren, vreesde men, dat de soldaten hunne verbittering daarover aan de gevangenen zouden uitlaten, doch aan dezen weder-

voer geen leed. De soldaten riepen: »Wij hebben geene wapenen meer tegen eenen gevangenen vijand.

»De lunette St. Laurent werd slechts door 108 man verdedigd. Een veertigtal derzelve maakten van een oogenblik van verwarring, na de vermeestering der lunette, gebruik, om naar de citadel terug te trekken. Vier en zestig man, een officier daaronder gerekend, zijn krijgsgevangen; zeven hunner zijn zwaar gewond. Deze worden zeer goed verzorgd; de gevangenen zijn naar de kerk van Berchem gebracht; er zijn veel Joden onder.

»De officier is voor het hoofd van den Algemeenen Staf gebracht. Hij heeft in zijn voorkomen meer van een Spanjaard dan van een Hollander; zijne gelaatstreken duiden eene groote geestkracht aan, en hij schijnt niet zeer geneigd, om op de hem gedane vragen te antwoorden. Hij behoort, even als zijne manschappen, tot de 10de afdeling.

»Men heeft in de lunette vijf stukken geschut gevonden, waaronder twee mortieren, zoodat deze sterkte gedurende den dag van gisteren ten deele ontwapend schijnt te zijn.

»In den afgelopen nacht hebben wij omstreeks veertig gekwetsten gehad; onder anderen is de Kapitein Montigny doodelijk gewond.

»Sedert heden middag ten 3 ure is het vuur, dat van morgen gestaakt was, met meer hevigheid dan ooit van beide kanten hervat.

»Alle de pogingen der belegeraars zullen thans tegen het bastion Toledo gericht worden.»

Uit andere Belgische berigten blijkt nog, dat er bij den storm, door het vuur uit de citadel, een zestigtal manschappen der Franschen buiten gevecht gesteld zijn; dat het aantal gekwetsten aan hunne zijde zoodanig toeneemt, dat men de Belgische ambulances in dienst gesteld, en het aanbod der Antwerpsche ingezetenen, om de gekwetsten naar Mechelen te helpen vervoeren, heeft moeten aannemen; en dat de Franschen den 14den aanhoudend gewerkt hebben, om zich in de lunette te vestigen.

In een der berigten wordt voorts nog opgegeven, dat de naam van den gevangen genomen officier, Boers zoude zijn; dat hij en zijne medegevangenen zeer te vreden waren over de behandeling die zij ondervonden, en dat hun eenig verdriet was, dat men zoude kunnen gelooven, dat zij zich niet dapper genoeg verdedigd hadden.

De Belgische bladen van den 17den december geven verschillende berigten uit Berchem en Antwerpen, die tot den avond van den 15den loopen en niet veel bijzonders behelzen. Voor zoo veel men daarop kan afgaan, schijnt het, dat de belegeraars, na zich van de Lunette Saint Laurent te hebben meester gemaakt, druk bezig zijn geweest, om zich in dat buitenwerk te vestigen, en daarin gedurende den nacht van den 14 op den 15den, door de uit de citadel geworpene bommen niet weinig zijn verontrust; voorts dat men uit de citadel steeds met voordeel uit zoogenaamde Coehoorn-mortieren en uit vestingbuksen de Fransche werkers bestookt had. De eerste aanval der belegeraars scheen tegen het bastion Toledo gericht geweest te zijn, en men sprak in de berigten van hunne zijde reeds van het oprigten van bres-batterijen tegen dat bastion. Te gelijk erkende men, dat het hoogst onguere en regenachtige weder, hetwelk in de laatste twee etmalen had geheerscht, nieuwe moeilijkheden aan de artillerie en genie in den weg lagen.

De divisie van den Generaal Schramm, die tot versterking van het leger des Maarschalks Gérard in België is gerukt, was voor het kasteel aangekomen. Twee bataillons hebben den 15den de dienst in de loopgraven waargenomen, en wel, zoo als men het doet voorkomen, op bijzonder verzoek dezer krijgslieden. Waarschijnlijk is het evenwel, dat men aan de belegeraars, die door den tegenstand der onzen en door eene vermoeijende dienst veel moeten geleden hebben, eenige verpozing heeft willen gunnen.

De Nederlandsche krijgslieden, die bij de vermeestering van St. Laurent gevangen zijn gemaakt, waren in den loop van den 15den, onder geleide van Fransche krijgslieden, van Berchem naar Mechelen vertrokken.

(Zie verder het Bijvoegsel.)

Bijvoegsel der Javasche Courant.

DONDERDAG den 9den Mei 1833.

Men meende, dat zij, zoo wel als de luitenant, die zich onder hen bevondt, naar Condé en Valenciennes zouden worden vervoerd. Die luitenant bevond zich den 15den reeds te Brussel.

„De Generaal Chassé” zegt een der berigten uit het Fransche hoofdkwartier, „heeft heden (den 15den) als om te toonen, dat het in het bezit nemen der Lunette hem weinig treft, op nieuw de groote Hollandsche vlag geschen, die wij vóór den aanvang der belegering hadden zien wapperen, en die sedert was ingehaald. Het is thans aan de handigheid onzer artilleristen verbleven, om die vlag neêr te schieten.”

Het *Journal d'Armes* erkent, te midden van eenige, in het belang der Franschen vervalschte tijdingen, „dat sedert den ochtend van den 15den het vuur vreeslijk is, en zonder ophouden voortduurt; dat de Hollanders zich met goed gevolg van hunne vesting-buksen bedienen, en al hunne geestkracht schijnen te gebruiken; en dat van beide zijden met verhitte gestreden wordt.” Op eene andere plaats zegt hetzelfde blad: „dat de bezetting haren pligt doet, en dat het meerendeel harer officieren kloeke lieden zijn.”

Van de Fransche zijde is eene opgave bekend gemaakt, volgens welke de belegeraars van den 8sten op den 9den 707 vierentwintigponders, 843 zestienponders, 774 hauwitsier-grenaten en 664 bommen hebben afgeschoten; van den 9den tot den 10den 538 vierentwintigponders, 756 zestienponders, 1023 hauwitsier-grenaten en 985 bommen; van den 10den tot den 11den 347 vier en twintigponders, 612 zestienponders, 1001 hauwitsier-grenaten en 833 bommen; en van den 11den tot den 12den 789 vierentwintigponders, 465 zestienponders, 826 hauwitsier-grenaten en 1278 bommen. Indien deze opgave juist is, dan zijn in de acht eerste dagen na het openen van het vuur der Franschen, niet minder dan 26,500 projectielen naar of in het kasteel van Antwerpen geworpen.

Van het verlies der Franschen, gedurende het beleg, beaand den 17den December nog geene opgave, waarop zelfs eenigermate staat te maken is. Dat dit verlies aanzienlijk is, lijdt wel geen twijfel. In een bijzonderen brief uit Brussel, te sGravenhage ontvangen, begroot men het getal der gekwetsten aan de zijde der belegeraars, op 4000.

SCHEEPSBERIGTEN.

STRAAT-SUNDA.

Doorgezeild.

Mei 2—Amerik. schip *Providence*, Martin, van New-York den 29sten december, naar Batavia.

Mei 3—brik *Calypso*, Laming, van Batavia den 2den mei, naar Padang.

Mei 4—Eng. brik *Jean*, P. Edlee, van Greenock den 17den december, naar Sinkapoer.

Mei 5—Amerik. schip *Shyherdess*, A. Ward, van Riouw den 21sten april, naar St. Helena.—Eng. brik *Lion*, Bathie, van Liverpool den 28sten december, naar Batavia, passagier, de heer Stayers.

BATAVIA.

Aangekomen.

Mei 6—schip *Oeij Sinjo*, F. N. Thais, van Riouw den 16den april, passagiers, kapitein Buitenhuis en familie.

Mei 7—Eng. oorlogs-korvet *Magicienne*, kapitein H. Plumudge, van Sinkapoer den 21sten april.—Portug. schip *Admiraal Buis-ker*, De Costa van Macao den 14den maart.

Vertrokken.

Mei 7—schoener *Calypso*, J. Corbet, koersstellende om de noord-west.

Mei 8—schip *Nieuwe Cato*, C. F. Drijman, naar Samarang.—Eng. oorlogs-korvet *Magicienne*, kapitein Plumudge, koersstellende om de noord-west.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. wacht-schip *Orestes*; schoener *Janus*; kruis-piniche No. 4; schepen *Charlotta*, *Oeij Sinjo*; barken *Alexander*, *Zephyr*, *Theodora*; stoom-boot *Van der Capellen*; brikken *Oeij Ingjenan*, *Indramajoe*, *Bienhong*, *La Lucile*.—Eng. schepen *Francis Charlotte*, *William Lockerbij*, *Georgiana*; bark *Guardiana*.—Amerik. oorlogs-schoener *Baker*; schip *Hercules*, *Providencia*; brik *Hindo*.—Hamb. brik *Germania*.—Portug. schip *Admiraal Buis-ker*.—Chin. schepen *Phaengbaug*, *Andjing*, *Thaoelam*; de Chin. jonk *Kim Sansing*.—Arab. schip *Fatal Karim*.

ADVERTENTIEN.

Het is den ondergetekenden Resident van Batavia gebleken, dat eenige der bewoners van de oevers der Krokoeet, de onreinheden van hunne erven langs den rivierkant doen werpen, hetgeen ten gevolge heeft, dat de Grootte Rivier, in de stad, vooral bij zoogenaamde *banjer*, met vuilnis wordt opgevuld.

Om hierin te voorzien, worden de bewoners der erven, langs de rivier Krokoeet gelegen, met referentie aan de bekendmaking, geplaatst in de Javasche courant van den 30sten juni 1832 no. 17, bij deze uitgenoodigd, om geene mest, vuilnis, noch andere infecteerende stoffen in die rivier te werpen, maar die in houten bakken of kisten, dan wel in manden, des morgens voor acht uren, aan den kant der rivier te plaatsen, van waar dezelve daarna door de vuilnis-praauwen zal worden weggehaald.

Wijders brengt de Resident voornoemd ter kennis der bewoners, dat de evengemelde bekendmaking en de daarbij bedoelde boeten, in gevalle van nalatigheid, in allen deelen op hen zal worden toegepast.

BATAVIA,

De Resident voornoemd,

den 9den mei 1833.

VAN DER VINNE.

—Op aanstaande zaterdag den 11den dezer, 's voormiddags, te 10 ure, zal overeenkomstig het reglement op het houden van uitbestedingen, (Javasche courant 1829 no. 88), ten kantore van den Resident van Batavia, eene uitbesteding worden gehouden voor de levering van de navolgende goederen, als:

400 ellen eversdoek.

3 Menado-gemoetie kabels van 7 duim.

4 „ „ trossen „ 5 „

4 „ „ „ „ 2 „

3 „ „ „ „ 1 „

en zulks, op de voorwaarden van dadelijke levering, en tegen betaling in kopergeld, waarbij echter het Gouvernement zich voorbehoudt, om tegen korting van een zesde gedeelte, in zilver te valdoen, dat is, in de verhouding van f 5 zilver voor f 6 koper.

Gadinghebbenden worden verzocht, bij de uitbesteding tegenwoordig te zijn, dan wel gemagtigden te zenden bij

BATAVIA,

Den Resident voornoemd,

den 7den mei 1833.

VAN DER VINNE.

—Personen, welke zich bij den ondergetekenden Resident van Soerabaja hebben aangemeld ter bekoming van de medaille, voor den Javaschen Oorlog, ingesteld bij Koninklijk besluit van 27 juni 1831 no. 54, en geene legale bewijzen hebben overgelegd dat zij een werkdadig deel aan dien Oorlog hebben genomen, worden bij deze uitgenoodigd zodanige schriftelijke bewijzen als nog vóór medio der aanstaande maand juni aan den Assistent-Resident alhier, in te zenden.

SOERABAJA,

De Resident voornoemd,

den 28sten april 1833.

H. J. DOMIS.

—Op vrijdag den 31sten mei 1833, des voormiddags na 10 uren, zal door den ondergeteekenden in het arsenaal te Soerabaja, onder nadere approbatie van het Gouvernement, publieke uitbesteding worden gehouden, voor de aanmaak en reparatie van eenig vaatwerk, benoodigd voor de magazijnen van oorlog in de 3de groote militaire afdeeling;

Gegadigden gelieven zich ten einde nadere informatie hieromtrent te bekomen, te vervoegen bij den ondergeteekenden; aan wien ook de inschrijvingsbiljetten, (voor het boven bepaalde uur), moeten worden ingediend.

De majoor, onder-directeur der artillerie

SOERABAJA,

in de 3de groote militaire afdeeling,

den 22sten april 1833.

RIJNBENDE.

VASTGESTELDE PRIJZEN.

	Batavia		Samarang		Soerabaya	
	Guld.	Cents	Guld.	Cents	Guld.	Cents
Tarwe brood de 14 oncen	»	30	»	25	»	33
Varkens-vleesch het katje	»	40	»	36	»	32
Onsen-vleesch het g.	»	25	»	20	»	16

MARKTPRIJZEN.

	Batavia		Samarang		Soerabaya	
	Guld.	Cents	Guld.	Cents	Guld.	Cents
Rijst 1ste soort per kojf.	130	»	110	»	120	»
Idem 2de idem per kojf.	120	»	95	»		
Idem 3de idem per kojf.	105	»	80	»		
Idem 1ste idem per gantang (½ picol)	»	50	»	40		
Idem 2de idem per gantang	»	50	»	35		
Idem 3de per gantang	»	45	»	30		
Koffij per piket	31	»	35	»	45	»
Klappet-olie per takker van 33 bottels	9	»	5	»	9	24
Katjang-olie per takker van 33 bottels	8	»	4	»	5	24
Dempel-olie per piket	30	»	20	»	24	»
Wandelaar per voet van 12 voeten lang, 6 voeten hoog en 2 voeten breed	14	»	22	»	12	»

N.B. Bovenstaande artikelen zijn allen in koperen-maat gerekend.

Te Batavia, is de vadem brandhout 1½ voet breed.

De kojf rijst wordt gerekend.

Te Batavia . . . . . ad 3,375

» Samarang . . . . . » 3,500 } ponden.

» Soerabaya . . . . . » 3,750

VERKOOP VAN GORPEREN.

Te koop een fraai basterd Arabisch rijpaard, ijzer-schijven, admet van Lands Drukkerij.

GEBORTEN.

Heden beviel voorspoedig van een welgeschapen zoon, de geliefde echtgenote van N. DINGER.

BATAVIA, 5 mei 1833.

Heden beviel van een dochter, J. N. van der Plas, geliefde huisvrouw van

H. VAN RIJCK DE GROOT.

Manro, 9 april 1833.

Nadat bestanden en vrienden gelieven deze algemeene kennisgeving als een bijzondere aantekening.

STERFGEVALLEN.

Heden overleed tot mijne bittere droefheid, mijn echtgenoot A. C. Rudolph, in leven gepensioneerde con-

troleur der landelijke inkomsten der 1ste klasse, den ouderdom van 46 jaren, mij nalatende vier mondige kinderen.

Debiteuren en crediteuren worden verzocht aan of betaling te doen, binnen den tijd van zes weken aan de testamentaire executrice.

A. C. BLOEM,

wed. Rudolph

Geastumeerde executrice

J. G. JANSZ.

SOERABAJA,

den 27sten april 1833.

—Den 25sten oktober 1832 is te 's Gravenhage, in ouderdom van 50 jaren, overleden de wel edele boren heer H. A. Smitsaert, gewezen resident Djocjocarta.

BATAVIA, 4 mei 1833.

NAGELATEN BOEDELS.

De weeskamer te Batavia, verzoekt elk en eenig, die iets te vorderen heeft van, dan wel verschuldigd is, aan de boedels van wijlen mejufvrouw H. Heijde, in leven geseparceerde huisvrouw van J. G. D. A. Gerding, geëmptijfde bij de factorij der derlandsche handelsmaatschappij; C. Krull, derde maker van Z. M. koloniale schoenen Anoo; en A. J. matroos van het verongelukkete schip BOEHESTER, daarvan aan haar aangifte of betaling te doen, binnen den tijd van drie maanden, gerekend van heden.

Namens de weeskamer verzoekt

BATAVIA,

De Secretaris,

6 mei 1833.

L. STEFF.

—Die iets te vorderen heeft van, of verschuldigd aan den alhier, in de desse Japera overleden chin Kwe Kiong, wordt verzocht om heden over zes maanden aangifte of betaling te doen, aan

De agenten der Samarangsche weeskamer

BATAVIA,

J. D. PIETERS,

30 april 1833.

A. ZIEGELIETS.

—Krachtens gepronunciëerd vonnis bij den Raad van Justitie te Samarang, in dato 27 maart jl., worden de crediteuren in den insolventen gecedeerden boedel van L. A. J. Petel opgeroepen, om de hun toegewezen gelden, onder cautie de restituendo, bij den ondergeteekenden te komen ontvangen.

De curator in den insolventen boedel voormeld,

SAMARANG,

den 27sten april 1833.

A. H. CLIGNETT.

POST-KANTOOR.

BATAVIA.

Wordt ter kennis van het publiek gebracht, dat op aanstaanden zaterdag den 11den dezer, een brievenpakket voor Nederland, zal worden gesloten om verzonden te worden, per de Amerikaansche brik HINDO, kapitein J. Barrow.

BATAVIA,

De Postmeester,

den 5den mei 1833.

P. A. BIK.

VERSCHILLENDE BEKENDMAKINGEN.

Te huur, met 1° junij aanstaande, een huis staande achter het Paleis te Weltevreden, adres, bij

BISCHOFF.